

TÖRTÉNETTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

Komplex vizsgák elméleti részének kérdéscsoportjai¹ 2025. június

Elméleti kérdéscsoportok 1.

Kutatásmódszertan

1. A 20. századi magyar történelem kutatás-módszertani problémái
2. Nem-narratív (képi, hang stb.) források hasznosítása a 20. századi magyar történelem feldolgozásában
3. Tudománynépszerűsítés, tudományos ismeretterjesztés – módszerek, lehetőségek, veszélyek
4. Elektronikus adatbázisok, internetes források hasznosítási lehetőségei
5. Alternatív és amatőr történetírás

A történeti kutatás forrásai

1. A katonai, katonadiplomáciai tárgyú források rendszere a 19. század közepétől a 20. század második feléig
2. Hivatalos forrástípusok és hasznosítási lehetőségeik a 20. századi magyar történelem feldolgozásában
3. Egyházi forrástípusok és kutatási nehézségeik, lehetőségeik a dualizmus kori Magyarországon különös tekintettel a protestáns egyházakra
4. Naplók, levelek, emlékiratok hasznosítási lehetőségei
5. A sajtó mint történelmi forrás
6. Az „oral history” jelentősége a 20. századi magyar történelem feldolgozásában

Társadalomtörténet – társadalomelmélet

1. A társadalommal foglalkozó diszciplínák
2. Népeśégtörténet és történeti demográfia
3. Mentalitástörténet, mikrotörténet, történeti antropológia
4. Jelenkor és társadalomtörténet

Elméleti kérdéscsoportok 2.

1. Az Osztrák Hadilevéltár 1867-1918 közötti magyar vonatkozású forrásai
2. A rendi Magyarország gazdasági-társadalmi viszonyai a Habsburg birodalomban a 18. század második fele és 1848 között.
3. A császári-királyi hadsereg és vezetése a korszak kiemelkedő hadtörténeti eseményei tükrében
4. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hadtörténete

---

¹ *Az elméleti vizsga kérdéscsoportjaiból egy-egy a vizsgabizottság által kiválasztott témakör keretében - a doktorandusz kutatási témája korszakára és a doktori értekezés témakörére fókuszálva - történik a megszerzett ismeretek számonkérése.*

5. A dualizmus kori magyar oktatáspolitikai és az egyházak
6. A polgári állam rendvédelmének megszervezése és kiépülése a dualizmus korában.
7. Az első világháború historiográfiája-
8. A perem-magyarország helyzete és nemzetiségi politika a XX. században.
9. Egyéni és kollektív életutak, a XIX-XX. század történeti kultuszai
10. Nők a gazdaságban, társadalomban, a feminizmus megjelenése a 19. század második felétől az első világháborúig
11. A magyar történelem forrásai a XX. században
12. Szerkezeti változások a magyar társadalomban a XX. században
13. Az emlékezetpolitika hangsúlyváltozásai a XIX. és XX. században
14. Magyar eszme- és kultúrpolitika a XIX század második és a XX. század első felében
15. A Nemzeti Hadsereg és a magyar királyi honvédség 1919. és 1941. közötti története
16. Magyarország a II. világháborúban (1938-1945)
17. A magyar királyi honvédség a második világháború időszakában (1941-1945)
18. Migráció, deportálás, hadifogolykérdés Magyarországon és Kelet-Európában a XX. században
19. Magyarország 1944/45 és 1948 közötti története
20. Magyarország hadtörténete, a fegyveres erők és fegyveres testületek helyzete a XX. század 2. felében
21. A történettudomány helyzete az államszocializmus időszakában.
22. Az 1956-os forradalom és szabadságharc, illetve a kádári konszolidáció időszakának története
23. Magyarország XX. századi diplomáciatörténete
24. Válságócok a Szovjetunió és a Kreml szatellit-államaiban (Belgrád, Berlin, Budapest, Prága)
25. A szocialista országok párt és állami együttműködésének célja, keretei és kiemelkedő fontosságú területei a XX. század második felében bekövetkezett változások tükrében